

**Praxis Iurispatronatus Acquirendi, conseruandiq[ue] illud;
ac amittendi modos breuiter continens**

Viviani, Giuliano

Romae, 1620

Cap. 9. Quando competat iuspatronatus, seu ius præsentandi ei, qui non est patronatus, etiam si non fundauerit, construxerit, vel dotauerit.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61772](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61772)

CAPVT NONVM.

Quando competat iuspatronatus, seu ius præsen-
tandi ei, qui non est patronus, etiam si
non fundauerit, construxerit,
vel dotauerit.

SVMMARIVM.

- 1 Iuspatronatus quibus mo-
dis acquiratur.
- 2 Patronus aliquando quis
fit, etiam si nihil faciat.
- 3 Iuspatronatus aliquando
competit ex priuilegio.
- 4 Etiam in Ecclesia cæthe-
drali.
- 5 Patronus ex priuilegio an
reputetur laicus, vel ecclē-
siasticus.
- 6 Episcopus non potest Ec-
clesiam liberam efficere pa-
tronatam.
- 7 Iuspatronatus competit lai-
cis ex gratia.
- 8 Dotans Ecclesiam indo-
tatam quando fiat patronus.
- 9 Ecclesia libera nunquam
potest fieri patronata, nec
per præscriptionem.

10 Nisi concurrat tempus im-
memorable.

11 Quo casu non procederet,
si ab initio constaret Ecclē-
siam fuisse liberam.

12 Præscribens uniuersitatem
præscribit iuspatronatus in
ea consistens.

13 Ecclesia potest præscribere
aliam Ecclesiam.

14 Populus quamuis nequeat
præscribere Ecclesiam libe-
ram, potest tamen aliquod
ius acquirere.

H Actenus ¶ visum est,
quod iuspatron. cau-
latur, & acquiritur ex funda-
tione, constructione, & do-
tatione patroni, & sic ex tri-
bus causis supradictis, quam-
uis alij addant acquiri ex di-
tatione, reparatione seu reæ-
difi-

dificatione; de reedificatione, per quam quando quis fit patronus, vide Illustrissimum Cardin. Seraph. decis. 518. 555. & 907. quæ causæ sub alijs supradictis comprehenduntur. Competit tamen aliquo casu ius præsentandi præter † causas supradictas ei, qui non est patronus, quando ex concessione temporalium ecclesiæ facta personis religiosis transfertur in eas ius præsentandi Rectorem ad dictam ecclesiam. Abb. in cap. de Monachis. num. 1. 2. & 3. de præben. quæ præsentatio eo casu non competit ratione iurispatronatus, sed ratione alterius iuris, quod habet Monasterium in ecclesia subiecta. Bene-
 3 verum est quod ius patronatus competit aliquando † ex privilegio, seu præscriptione: acquiritur ius patronatus ex privilegio Papæ. Abb. consil. 28. par. 2. Cardin. Serafin. decis. 1395. quod ius patron. ex privilegio competens fuit sublatum à Concil. Trident. sess. 25. de reformat. cap. 9. concedit etiam plus laicis scilicet facultatem eligendi, &

conferendi. cap. in synodo; vbi gloss. in verbo, ac per hoc. cap. Adrianus distinct. 63. Doct. in cap. cum Bertoldus de re iudic. Cardin. in Clementin. plures. num. 5. in fine de iure patronatus. faciunt adducta per Felin. in cap. 1. num. 24. & sequentibus de constitut. quod ius patronatus, † ex privilegio Papæ etiam in ecclesia Cathedrali competit. Præpositus in cap. hortamur column. prima. distinct. 71. An autem patronus † talis ex privilegio reputetur laicus, vel ecclesiasticus, videas Abb. dicto consil. 28. & Cardin. in Clementin. per litteras de præben. num. 4.

6 Episcopus autem † non potest ecclesiam liberam efficere patronatam, & sic facere ex privilegio patronum etiam de consensu Capituli. Abb. consil. 106. num. 4. par. 2. & dicto consil. 28. ius patron. † enim competit laicis ex gratia ex dictis tribus causis, fundatione, constructione, & dotatione. cap. 3. cap. nobis de iure patronatus. cap. præmentis 16. quæst. 7. si hoc

hoc est ex gratia, non potest
 extendi, nisi à Papa, qui est
 Legislator, nisi esset eccle-
 8 sia indotata; nam tunc
 dans dotem de consensu E-
 piscopi fit patronus. Abb.
 dicto cap. 3. nu. 9. qui con-
 sensus hoc casu est priuile-
 giatius, cum iam esset ec-
 clesia constructa; sed eccle-
 9 sia libera t fundata, con-
 structa, & dotata, & quæ
 semper mansit libera, non
 potest per laicos aliquos vel
 clericos, seu per illius Pa-
 rochianos iuspatronatus in
 ea præscribi, adeo ut non
 fit amplius libera, sed pa-
 tronata. ita Archidiac. in
 dicto can. hortamur. distinct.
 71. Abb. in cap. querelam.
 de elect. num. 9. Felin. in
 cap. causam. num. 7. de præ-
 10 scriptione. sed si cum t præ-
 scriptione allegaretur, & con-
 curreret tempus, cuius ini-
 tij memoria non extat, tunc
 quia ex tali tempore titulus
 præsumitur iuspatronatus, ec-
 clesia non diceretur libera;
 sed patronata. ita procedit
 opinio Ioan. Andr. in cap.
 quod alicui. de reg. iur. lib.
 6. ita Felin. in dicto cap. cau-
 sam. vide Cardin. Tuscum.

Praxis Iurispatron.

practic. conclus. iuris. lit. I.
 11 conclus. 604. Quod non t
 procederet si constaret ec-
 clesiam ab initio fuisse libe-
 ram. Card. in dicta clemen.
 plures. num. 5. in fine. de iu-
 repatron. bene verum est,
 quod posset allegari priuile-
 gium Papæ, cuius priuilegij
 vigore dicatur semper facta
 presentatio: quæ conclusio
 de præscriptione suprascripta
 potest ampliari, & restringi,
 prout ponit Lambert. dicta
 quæst. 10. artic. 5. num. 47.
 12 vbi supra. Præscribens t au-
 tem vniuersitatem bonorum
 præscribit etiam iuspatrona-
 tus, & ius præsentandi ad ec-
 clesiam patronatam in dicta
 Vniuersitate existens. Felin.
 in dicto cap. causam. num. 8.
 de præscriptionib. qui dicit
 hanc esse magis communem.
 13 Ecclesia autem t potest præ-
 scribere aliam ecclesiam etiã
 liberam spatio quadraginta
 annorum cum bona fide.
 cap. cura. de iurepatron. vbi
 14 Abb. & alij. Quamuis t au-
 tem populus non possit præ-
 scribere ecclesiam liberam,
 potest tamen populo com-
 petere vi præscriptionis quæ-
 dam presentatio per viam.

D sim-

simplicis petitionis, vt quando populus preces porrigit Ordinario, vt talem Rectorem in Ecclesia instituat populo carum, & gratum. ad text. in cap. quod Dei timorem. de statu Monachorum. can. 1. distinct. 23. canone 1.

distinct. 61. can. de Petro distinct. 47. can. 1. distinct. 24. Archid. in dicto can. hortamur. distinct. 71. Dec. consil. 117. 129. & 134. Quo casu dubium est, an Prælatus possit recusare petatum à Populo.

FINIS LIBRI SECVNDI.

... gunt pape, curis p...
... vnde dicitur semper facta
... de p...
... potest amplius...
... non p...
... de...
... in...
... de...
... hanc esse...
... ecclesia...
... libertatem...
... annorum...
... cap. cura...
... 14. pp. & illi. Quamvis...
... rem populi non possit...
... libertate ecclesie...
... potest tamen populo...
... petere vi...
... dam p...
... am- D

... distinct. 61. can. de Petro
... distinct. 47. can. 1. distinct.
... 24. Archid. in dicto can.
... hortamur. distinct. 71. Dec.
... consil. 117. 129. & 134.
... Quo casu dubium est, an
... Prælatus possit recusare pe-
... titum à Populo.
... distinct. 61. can. de Petro
... distinct. 47. can. 1. distinct.
... 24. Archid. in dicto can.
... hortamur. distinct. 71. Dec.
... consil. 117. 129. & 134.
... Quo casu dubium est, an
... Prælatus possit recusare pe-
... titum à Populo.
... distinct. 61. can. de Petro
... distinct. 47. can. 1. distinct.
... 24. Archid. in dicto can.
... hortamur. distinct. 71. Dec.
... consil. 117. 129. & 134.
... Quo casu dubium est, an
... Prælatus possit recusare pe-
... titum à Populo.
... distinct. 61. can. de Petro
... distinct. 47. can. 1. distinct.
... 24. Archid. in dicto can.
... hortamur. distinct. 71. Dec.
... consil. 117. 129. & 134.
... Quo casu dubium est, an
... Prælatus possit recusare pe-
... titum à Populo.